

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

14. juuni 2011 *

Kohtuasjas C-360/09,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Amtsgericht Bonni (Saksamaa) 4. augusti 2009. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 9. septembril 2009, menetluses

Pfleiderer AG

versus

Bundeskartellamt,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: esimese koja esimees A. Tizzano presidendi ülesannetes, kodade esimehed J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, E. Juhász (ettekandja), kohtunikud G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen ja T. von Danwitz,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

kohtujurist: J. Mazák,
kohtusekretär: ametnik B. Fülöp,

arvestades kirjalikus menetluses ja 14. septembri 2010. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Pfeiderer AG, esindajad: *Rechtsanwalt* T. Kapp, *Rechtsanwalt* M. Schrödl ja *Rechtsanwalt* M. Kuhlenkamp,
- Munksjö Paper GmbH, esindaja: *Rechtsanwalt* H. Meyer-Lindemann,
- Arjo Wiggins Deutschland GmbH, esindajad: *Rechtsanwältin* R. Polley ja *Rechtsanwältin* S. Heinz, ning esindaja kohtumenetluses O. Ban,
- Felix Schoeller Holding GmbH & Co. KG ja Technocell Dekor GmbH & Co. KG, esindajad: *Rechtsanwalt* T. Mäger ja *Rechtsanwalt* D. Zimmer,
- Interprint GmbH & Co. KG, esindaja: *Rechtsanwalt* T. Veltins,
- Saksamaa valitsus, esindajad: M. Lumma, J. Möller ja C. Blaschke,

- Belgia valitsus, esindaja: J.-C. Halleux,

- Tšehhi valitsus, esindajad: M. Smolek ja T. Müller,

- Hispaania valitsus, esindaja: J. Rodríguez Cárcamo,

- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* F. Arena,

- Küprose valitsus, esindaja: D. Kallí,

- Madalmaade valitsus, esindaja: Y. de Vries,

- Euroopa Komisjon, esindajad: V. Di Bucci, P. Costa de Oliveira ja A. Antoniadis,

- EFTA järelevalveamet, esindajad: X. Lewis ja M. Schneider,

olles 16. detsembri 2010. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- ¹ Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [EÜ] artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) artiklite 11 ja 12 ning EÜ artikli 10 teise lõigu koostoimes EÜ artikli 3 lõike 1 punktiga g tõlgendamist.
- ² See taotlus esitati kohtuvaidluses Pfleiderer AG (edaspidi „Pfleiderer”) ja Bundeskartellamti (Saksa konkurentsiamet) vahel seoses taotlusega tutvuda kõikide dokumentidega, mis puudutavad dekoratiivpaberi sektoris kartellikokkuleppe tõttu trahvi määramise menetlust. Pfleiderer, kes on karistatud ettevõtjate klient, palub luba dokumentidega tutvumiseks, mis puudutab ka leebema kohtlemise menetlusega seotud dokumente, selleks et ette valmistada kahju hüvitamise hagi.

Õiguslik raamistik

Liidu õigusnormid

- 3 Määruse nr 1/2003 põhjenduse 1 esimeses lauses on sätestatud:

„Sellise süsteemi kehtestamiseks, mis tagab, et konkurentsi ühisturul ei kahjustata, tuleb [EÜ] artikleid 81 ja 82 ühenduses tõhusalt ja ühetaoliselt kohaldada.”

- 4 Määruse nr 1/2003 artikkel 11 „Komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiasutuste koostöö” on sõnastatud järgmiselt:

„1. Komisjon ja liikmesriikide konkurentsiasutused teevad ühenduse konkurentsi-eeskirjade kohaldamisel tihedat koostööd.

2. Komisjon edastab liikmesriikide konkurentsiasutustele koopiad kõige tähtsamatest dokumentidest, mis ta on kogunud artiklite 7, 8, 9 ja 10 ning artikli 29 lõike 1 kohaldamise eesmärgil. Liikmesriigi konkurentsiasutuse taotluse korral esitab komisjon talle koopiad muudest olemasolevatest dokumentidest, mida on vaja konkreetse juhtumi hindamiseks.

3. Liikmesriikide konkurentsiasutused, tegutsedes [EÜ] artiklite 81 ja 82 kohaselt, teatavad sellest komisjonile kirjalikult enne esimese ametliku uurimismeetme rakendamist või viivitamatult pärast meetme rakendamise algust. Selle teabe võib teha kättesaadavaks ka teiste liikmesriikide konkurentsiasutustele.

4. Hiljemalt 30 päeva enne sellise otsuse vastuvõtmist, millega nõutakse rikkumise lõpetamist, kiidetakse heaks kohustused või tühistatakse grupierandi määrusega antud erand, teatavad liikmesriikide konkurentsiasutused sellest komisjonile. Selleks esitavad nad komisjonile juhtumi asjaolude kokkuvõtte, kavandatud otsuse või selle puudumisel muud dokumendid kavandatava tegevuse kohta. Selle teabe võib teha kättesaadavaks ka teiste liikmesriikide konkurentsiasutustele. Asjaomane konkurentsiasutus teeb komisjonile taotluse korral kättesaadavaks muud tema valduses olevad dokumendid, mida on vaja konkreetse juhtumi hindamiseks. Komisjonile esitatava teabe võib teha kättesaadavaks ka teiste liikmesriikide konkurentsiasutustele. Peale selle võivad siseriiklikud konkurentsiasutused omavahel vahetada teavet, mida on vaja [EÜ] artikli 81 või 82 alusel käsitletava juhtumi hindamiseks.

5. Liikmesriikide konkurentsiasutused võivad komisjoniga konsulteerida kõigi juhtumite osas, mis on seotud ühenduse õiguse kohaldamisega.

[...]"

5 Määruse nr 1/2003 artiklis 12, milles reguleeritakse teabevahetust, on sätestatud:

„1. [EÜ] artiklite 81 ja 82 kohaldamisel on komisjonil ja liikmesriikide konkurentsiasutustel õigus esitada üksteisele sisulist või õiguslikku teavet, sealhulgas konfidentsiaalset teavet, ning kasutada seda tõendusmaterjalina.

2. Vahetatavat teavet kasutatakse tõendusmaterjalina üksnes [EÜ] artikli 81 või 82 kohaldamisel ning küsimuses, mille jaoks teabe esitanud asutus on selle hankinud. Kui teatava juhtumi puhul kohaldatakse siseriiklikku konkurentsioigust paralleelselt ühenduse konkurentsioigusega ja see ei vii teistsuguse tulemuseni, võib käesoleva artikli alusel vahetatavat teavet kasutada ka siseriikliku konkurentsioiguse kohaldamisel.

3. Lõike 1 alusel vahetatavat teavet võib kasutada üksnes tõendusmaterjalina füüsiliste isikute suhtes sanktsioonide rakendamiseks, kui:

- teavet edastava asutuse õigusaktides on [EÜ] artikli 81 või 82 rikkumisel ette nähtud samasugused sanktsioonid, või nende puudumisel,

- teabe kogumisel on järgitud füüsiliste isikute kaitseõiguse samasugust kaitsetaset, nagu on sätestatud teavet saava asutuse siseriiklikes eeskirjades. Sellegipoolest ei tohi teavet saav asutus sel juhul kasutada vahetatavat teavet vabadusekaotuslike sanktsioonide rakendamisel.”

- 6 Määruse nr 1/2003 artikli 35 lõikes 1 on sätestatud:

„Liikmesriigid määravad ühe või mitu konkurentsiasutust, kes vastutavad [EÜ] artiklite 81 ja 82 kohaldamise eest, tagades käesoleva määruse sätete järgimise. Meetmed, mis on vajalikud, et anda neile asutustele volitused kõnealuste artiklite kohaldamiseks, tuleb võtta enne 1. maid 2004. Määratud asutuste hulka võivad kuuluda ka kohtud.”

Siseriiklik õigus

- 7 Saksa kriminaalmenetluse seadustiku (Strafprozessordnung) § 406e on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kannatanu puhul on advokaadil õigus tutvuda toimikuga, mis asub kohtus või mis tuleb kriminaaltoimikuna saata kohtusse, ning uurida ametlikult säilitatavaid tõendeid, kui kannatanu tõendab selles suhtes õigustatud huvi olemasolu. Paragrahvis 395 toodud juhtudel ei ole õigustatud huvi tõendamine vajalik.

2. Toimikuga tutvumise võimaldamisest tuleb keelduda, kui süüdistatava või mõne muu isiku ülekaalukad õigustatud huvid seda nõuavad. Sellest võib keelduda, kui see võib kahjustada uurimise eesmärki või selle tõttu võib menetlus oluliselt pikeneda.

3. Taotluse korral võib advokaadile anda loa viia toimikud, välja arvatud tõendusmaterjal, tema büroosse või tema elukohta, kui seda ei välista olulised põhjused. Otsus ei ole vaidlustatav.

4. Toimikuga tutvumise võimaldamise lahendab eelmenetluses ja pärast asjas menetluse lõppemist prokuratuur, muudel juhtudel asja lahendava kohtu eesistuja. Pädevalt kohtult on § 161a lõike 3 punktide 2–4 alusel võimalik taotleda otsust esimeses lauses toodud prokuratuuri otsuse peale. [...] Neid otsuseid ei põhjendata, kui nende avalikustamine seab ohtu uurimise eesmärgi.

5. Lõikes 1 sätestatud tingimustel võib kannatanule väljastada teavet ja koopiaid toimikutest;

[...]"

- 8 Saksa vääртеomenetluse seadustiku (Gesetz über Ordnungswidrigkeiten) 19. veebruari 1987. aasta redaktsioonis (*BGBL.* 1987 I, lk 602) (viimati muudetud 29. juuli 2009. aasta seaduse §-ga 2 (*BGBL.* 2009 I, lk 2353; edaspidi „OWiG”)) §-s 46 on sätestatud:

„1. Kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse vääртеomenetluses kriminaalmenetluse üldnorme, nagu kriminaalmenetluse seadustik, kohtute seadus [(Gerichtsverfassungsgesetz)] ja alaealistega seotud asju lahendavate kohtute seadus [(Jugendgerichtsgesetz)].

[...]"

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

- 9 Bundeskartellamt määras 21. jaanuaril 2008 Euroopa kolmele suurimale dekoratiivpaberi tootjale ja viiele isiklikult vastutavale füüsilisele isikule hinna- ja tootmisvõimsuse vähendamise kokkulepete sõlmimise eest EÜ artikli 81 alusel trahvid kogusummas 62 miljonit eurot. Asjaomased ettevõtjad neid trahve ei vaidlustanud ning need otsused jõustusid.
- 10 Selle menetluse lõpus 26. veebruaril 2008 taotles Pfeiderer Bundeskartellamtilt luba tutvuda kõigi dokumentidega, mis puudutavad dekoratiivpaberi sektoris trahvide määramise menetlust, selleks et ette valmistada kahju hüvitamise hagiavaldused. Nimetatud ettevõtja on dekoratiivpaberi, täpsemalt puitmaterjali katmiseks ette nähtud spetsiaalse paberi ostja. Pfeiderer kuulub maailma kolme juhtiva puitmaterjalide, pinnakattematerjalide ja laminaatparketi tootja hulka. Ta on nendelt dekoratiivpaberi tootjatelt, keda karistati, ostnud viimase kolme aasta jooksul kaupu rohkem kui 60 miljoni euro eest.
- 11 Dokumentidega tutvumise taotlusele vastas Bundeskartellamt 8. mai 2008. aasta kirjaga, edastades kolm trahvi määramise otsust ilma nimedeta ning läbiotsimise käigus kogutud tõendite loetelu.
- 12 Pfeiderer taotles nimelt oma teises kirjas Bundeskartellamtilt sõnaselgelt luba tutvuda leebema kohtlemise taotlejate poolt vabatahtlikult esitatud kõigi dokumentidega, sealhulgas dokumentidega, mis puudutavad leebema kohtlemise taotlusi, ning kogutud tõenditega. Bundeskartellamt jättis 14. oktoobril 2008 selle taotluse osaliselt rahuldamata ning lubas tutvuda toimiku versiooniga, millest on eemaldatud

ärisaladused, sisedokumendid ja dokumendid, mis kuuluvad Bundeskartellamti leebema kohtlemise programmi punkti 22 alla, ning ei võimaldanud enam tutvuda kogutud tõenditega.

- 13 Pfleiderer esitas seega Amtsgericht Bonnile OWiG § 62 lõike 1 alusel kaebuse otsuse peale, millega jäeti taotlus osaliselt rahuldamata.
- 14 Amtsgericht Bonn tegi 3. veebruaril 2009 otsuse, millega ta kohustas Bundeskartellamti lubama Pfleidereril viimase advokaadi vahendusel tutvuda toimikuga vastavalt kriminaalmenetluse seadustiku § 406e lõikele 1 koostoimes OWiG § 46 lõikega 1. Amtsgericht Bonni arvates on Pfleiderer nende sätete tähenduses „kannatanu”, kuna eeldatavasti tasus ta kartellis osalejatelt ostetud kaupade eest kartellikokkulepete tõttu liiga kõrget hinda. Lisaks on Pfleidereril „õigustatud huvi” tutvuda dokumentidega, kuna need on vajalikud selleks, et ette valmistada kahju hüvitamise hagiavaldused.
- 15 Amtsgericht Bonn kohustas andma õiguse tutvuda toimiku materjalidega, mille leebema kohtlemise taotleja oli vabatahtlikult edastanud Saksa konkurentsiametile Bundeskartellamti leebema kohtlemise teatise lõike 22 alusel, ning asitõenditega ja kogutud tõenditega. Mis puudutab ärisaladusi ning sisedokumente, nimelt Bundeskartellamti nõuandvaid märkusi ja Euroopa konkurentsivõrgustiku raames koostatud kirjasid, siis nendega tutvumise õigust piirati. Amtsgericht Bonni arvates tuleb selle õiguse ulatuse kindlaksmääramisel kaaluda erinevaid huvisid, mis piirdub dokumentidega, mis on vajalikud kahju hüvitamise nõudeõiguse põhjendamiseks.

- 16 Esiteks tuleneb eelotsusetaotlusest, et sama kohus on siiski otsuse täitmise peatanud.
- 17 Teiseks tuleneb samuti eelotsusetaotlusest, et Amtsgericht Bonn soovib teha 3. veebruari 2009. aasta otsusega identset otsust. Siiski leiab see kohus, et tema tehtav otsus võib minna vastuollu liidu õigusega, eriti EÜ artikli 10 teise lõigu ja EÜ artikli 3 lõike 1 punktiga g ning määruse nr 1/2003 artiklitega 11 ja 12, mis näevad ette tiheda koostöö ja teabe vastastikuse vahetamise komisjoni ning liikmesriikide konkurentsiametite vahel EÜ artiklite 81 ja 82 rakendamisele suunatud menetlustes. Selleks et tagada nende sätete tõhusus ning nõuetekohane toimimine, mis on eriti oluline Euroopa konkurentsivõrgustiku jaoks ning konkurentsioiguse detsentraliseeritud kohaldamisel, võib kartellikokkulepete puhul trahvi määramise menetluses osutada vajalikuks keelata kolmandatel isikutel tutvuda leebema kohtlemise taotluste ning taotluste esitajate poolt vabatahtlikult esitatud dokumentidega.
- 18 Leides, et tema menetluses oleva kohtuasja lahendus sõltub liidu õiguse tõlgendamisest, otsustas Amtsgericht Bonn menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas ühenduse õiguse konkurentsieskirju ja eriti määruse nr 1/2003 artikleid 11 ja 12 ning EÜ artikli 10 teist lõiku koostoimes EÜ artikli 3 lõike 1 punktiga g tuleb tõlgendada nii, et kartellikokkuleppe tõttu kahju kannatanud isikul ei või olla tsiviilõiguslike nõuete esitamiseks lubatud tutvuda leebema kohtlemise taotluste ega taotluste esitajate poolt sellega seoses vabatahtlikult esitatud teabe ja dokumentidega, mille liikmesriigi konkurentsiamet on saanud siseriikliku leebema kohtlemise programmi alusel (muu hulgas) EÜ artikli 81 rakendamisele suunatud trahvi määramise menetluse raames?”

Eelotsuse küsimus

- 19 Kõigepealt tuleb meenutada, et liikmesriikide konkurentsiametid ja kohtud peavad rakendama ELTL artikleid 101 ja 102, kui asjaolud kuuluvad liidu õiguse kohaldamisalasse, ning tagama nimetatud artiklite tõhusa rakendamise üldistes huvides (vt selle kohta 7. detsembri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-439/08: VEBIC, EKL 2010, lk I-12471, punkt 56).
- 20 Samuti tuleb tõdeda, et EÜ asutamislepingu konkurentsiniormides ega määruses nr 1/2003 ei ole sätestatud leebema kohtlemise üldnorme või üldnorme selliste leebema kohtlemise menetlust puudutavate dokumentidega tutvumise õiguse kohta, mille on riigi konkurentsiamet saanud siseriikliku leebema kohtlemise programmi alusel.
- 21 Mis puudutab komisjoni teatisi, neist esimene koostöö kohta konkurentsiasutuste võrgustikus (ELT 2004, C 101, lk 43) ning teine, mis käsitleb kaitset trahvide eest ja trahvide vähendamist kartellide puhul (ELT 2006, C 298, lk 17), siis tuleb märkida, et need ei ole liikmesriikidele siduvad. Lisaks puudutab viimati nimetatud teatis üksnes komisjoni enda poolt rakendatavat leebema kohtlemise programmi.
- 22 Euroopa konkurentsivõrgustiku raames töötati ka 2006. aasta kestel välja ja võeti vastu leebema kohtlemise näidisprogramm, mis on seotud vastava valdkonna siseriiklike programmide teatavate elementide ühtlustamisega. Siiski ei ole ka see programm liikmesriikide kohtutele siduv.

- 23 Isegi kui komisjoni välja toodud suundumused võivad liidu õiguse vastavas valdkonnas siduvate normide puudumise tõttu mõjutada siseriiklike konkurentsiametite praktikat, on liikmesriikide ülesanne kehtestada siseriiklikud normid, mis reguleerivad kartellikokkuleppe tõttu kahju saanud isikute õigust tutvuda leebema kohtlemise menetlust puudutavate dokumentidega, ja rakendada neid norme.
- 24 Kuigi nende normide kehtestamine ja rakendamine kuulub liikmesriikide pädevusse, peavad nad seda pädevust siiski teostama liidu õigust järgides (vt selle kohta 12. novembri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-154/08: komisjon *vs.* Hispaania, punkt 121 ja seal viidatud kohtupraktika). Iseäranis ei tohi nad muuta liidu õiguse rakendamist võimatuks või ülemäära raskeks (vt selle kohta 16. juuli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-298/96: Oelmühle ja Schmidt Söhne, EKL 1998, lk I-4767, punktid 23 ja 24 ning seal viidatud kohtupraktika) ning eelkõige konkurentsioiguse valdkonnas peavad nad jälgima, et nende kehtestatud või rakendatud normid ei kahjustaks ELTL artiklite 101 ja 102 tõhusat kohaldamist (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus VEBIC, punkt 57).
- 25 Nagu väitsid komisjon ja märkused esitanud liikmesriigid, kujutavad leebema kohtlemise menetlused endast kasulikke vahendeid, et tõhusalt võidelda konkurentsieskriptide rikkumiste avastamise ja lõpetamise nimel, ning teenivad sel viisil ELTL artiklite 101 ja 102 tõhusa kohaldamise eesmärki.
- 26 Nende programmide tõhusust võib siiski kahjustada leebema kohtlemise menetlusega seotud dokumentide edastamine isikutele, kes soovivad esitada kahju hüvitamise hagi, isegi kui siseriiklikud konkurentsiametid vabastavad leebema kohtlemise taotleja täielikult või osaliselt trahvist, mille nad oleksid võinud määrata.

- 27 Seega näib mõistlik tõdeda, et dokumentide niisugune võimalik edastamine võib pärssida konkurentsioiguse rikkumisega seotud isiku tahet kasutada selliste leebema kohtlemise programmide pakutavat võimalust, arvestades eeskätt seda, et nimetatud isiku vabatahtlikult esitatud teavet võivad määruse nr 1/2003 artiklite 11 ja 12 alusel omavahel vahetada komisjon ja siseriiklikud konkurentsiametid.
- 28 Siiski tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et igal isikul on õigus nõuda sellise kahju hüvitamist, mis talle on tekkinud konkurentsi piirata või kahjustada võiva tegevuse tagajärjel (vt 20. septembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-453/99: Courage ja Crehan, EKL 2001, lk I-6297, punktid 24 ja 26, ning 13. juuli 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-295/04-C-298/04: Manfredi jt, EKL 2006, lk I-6619, punktid 59 ja 61).
- 29 Selline õigus tugevdab liidu konkurentsieeskirjade tõhusust ja aitab vältida kokkuleppeid või tegevusi – sageli salajasi –, mis võivad konkurentsi piirata või kahjustada. Seega aitab kahju hüvitamise hagide lahendamine siseriiklikes kohtutes märkimisväärselt kaasa tõhusa konkurentsi säilitamisele Euroopa Liidus (vt eespool viidatud kohtuotsus Courage ja Crehan, punkt 27).
- 30 Seega tuleb sellise taotluse lahendamisel, milles leebema kohtlemise programmiga seotud dokumentidega soovib tutvuda isik, kes kavatses esitada kahju hüvitamise hagi teise isiku vastu, kes osaleb leebema kohtlemise programmis, jälgida seda, et kohaldatavad siseriiklikud normid ei oleks vähem soodsad kui need, mis puudutavad samalaadseid siseriiklikke nõudeid, ega oleks korraldatud nii, et hüvitise saamine on praktikas võimatu või ülemäära raske (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Courage ja Crehan, punkt 29), ning kaaluda huvisid, millega saab põhjendada teabe avaldamist ning leebema kohtlemise taotleja poolt vabatahtlikult esitatud teabe kaitset.

- 31 Liikmesriigi kohus saab huvisid kaaluda üksnes juhtumipõhiselt siseriikliku õiguse raames, võttes arvesse kõiki asjassepuutuvaid andmeid.
- 32 Eespool toodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et liidu konkurentsinoorme, eeskätt määrust nr 1/2003 tuleb tõlgendada nii, et nende normidega ei ole vastuolus see, kui isikule, kellele on liidu konkurentsioiguse rikkumise tõttu kahju tekkinud ja kes nõuab kahju hüvitamist, antakse õigus tutvuda dokumentidega, mis puudutavad selle rikkumise toimepanija leebema kohtlemise menetlust. Siiski peab liikmesriigi kohus siseriikliku õiguse alusel kindlaks määrama sellise õiguse andmise või sellisest õigusest keeldumise tingimused, võttes arvesse liidu õigusega kaitstud huve.

Kohtukulud

- 33 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

Liidu konkurentsinoorme, eeskätt nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 1/2003 ELTL artiklites 101 ja 102 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta tuleb tõlgendada nii, et nende normidega ei ole vastuolus see, kui isikule, kellele on liidu konkurentsioiguse rikkumise tõttu kahju

tekkinud ja kes nõuab kahju hüvitamist, antakse õigus tutvuda dokumentidega, mis puudutavad selle rikkumise toimepanija leebema kohtlemise menetlust. Siiski peab liikmesriigi kohus siseriikliku õiguse alusel kindlaks määrama sellise õiguse andmise või sellisest õigusest keeldumise tingimused, võttes arvesse liidu õigusega kaitstud huve.

Allkirjad